

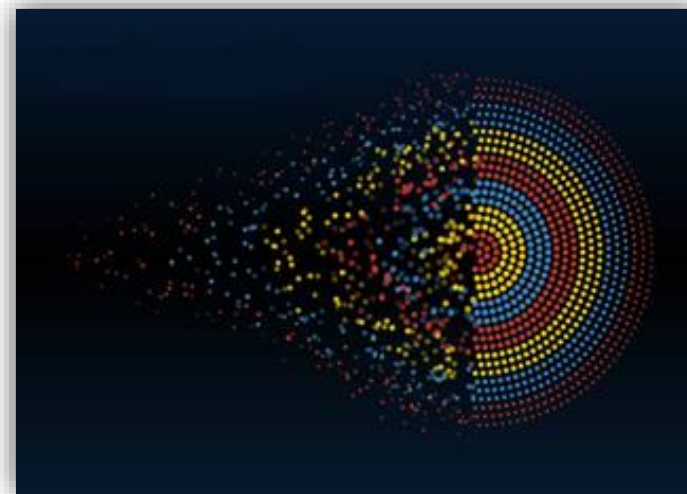

Poslovna analiza velikih podataka

Ana Rumora

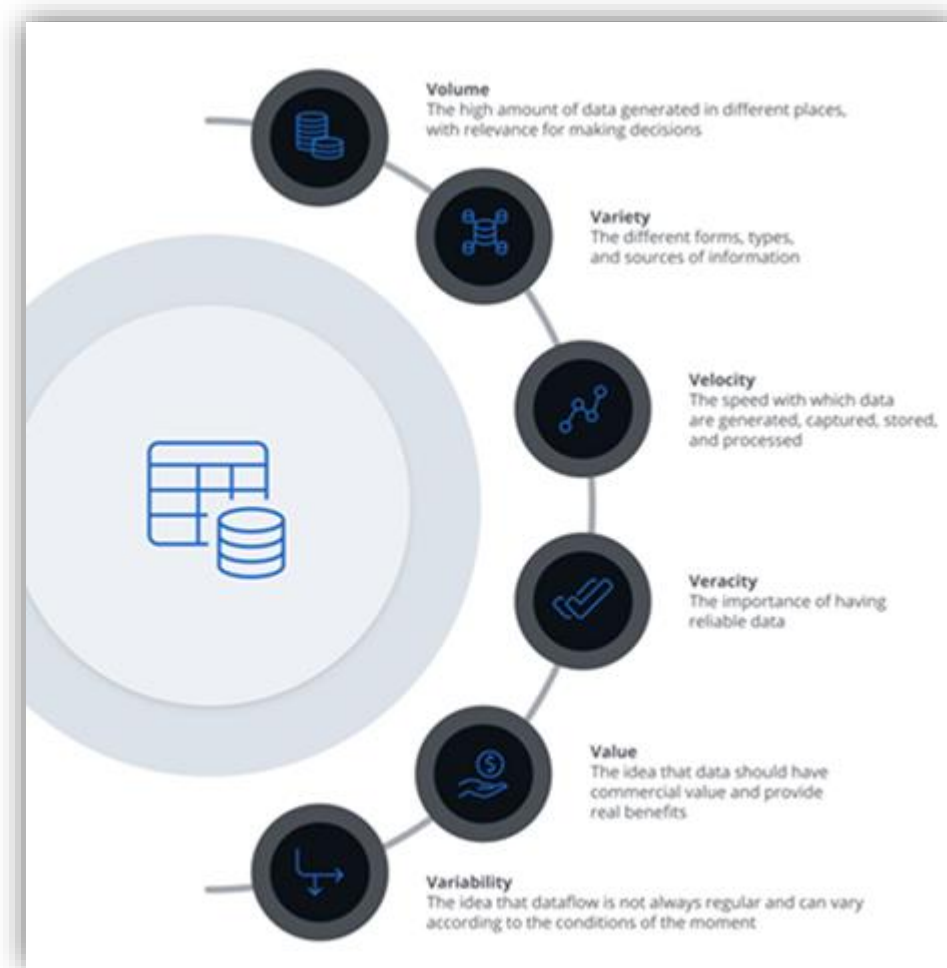
Veliki podaci

- Veliki i složeni skupovi podataka s kojima tradicionalni alati i metode za obradu podataka ne mogu učinkovito rukovati
- Podaci usmjereni na pohranu, obradu i analizu golemih količina strukturiranih i nestrukturiranih podataka

Glavne karakteristike

- **Veći opseg** podataka važnih za donošenje odluka, a koji su generirani na **različitim lokacijama**
- Različiti podaci – **različiti** oblici, vrste i izvori informacija
- **Brzina** kojom se podaci generiraju, snimaju, pohranjuju i obrađuju
- Važnost posjedovanja **pouzdanih podataka**
- Ideja da bi podaci trebali imati **komercijalnu vrijednost** i pružati stvarne koristi.
- Ideja da **tijek podataka** nije uvijek pravilan i da može varirati ovisno o trenutnim uvjetima

Vrste velikih podataka

- **Nestrukturirani**

Nestrukturirani podaci nemaju definiran oblik ili strukturu. Osim što su jako veliki, donose mješavinu različitih datoteka, što otežava rad s njima. Npr. rezultat pretraživanja (tekst, slike, videozapisi)

- **Polustrukturirani**

Polustrukturirani podaci imaju podatke u oba oblika: strukturirani i nestrukturirani.

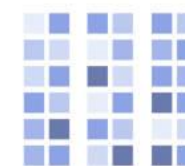
- **Strukturirani**

Strukturirani podaci su oni koji su organizirani i imaju definiran format. Kao rezultat toga, moguć je lakši rad s njima. Npr. ispunjeni obrasci (tablice)

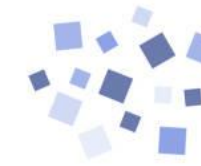
Vrste korisničkih podataka

Structured
Data

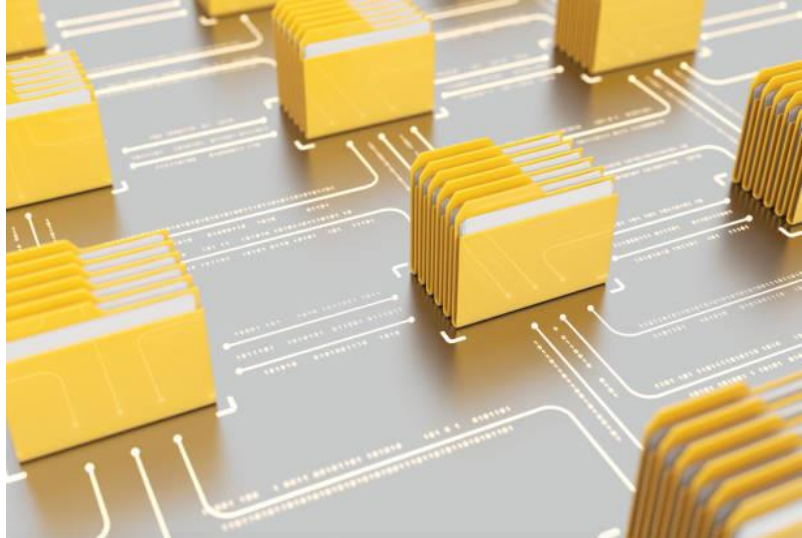

Semi-Structured
Data

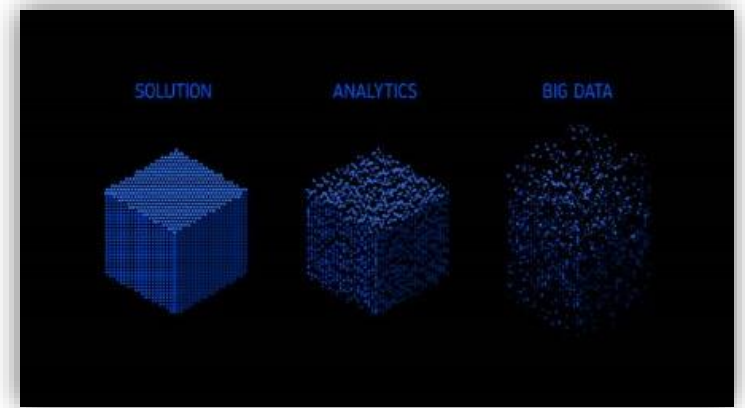
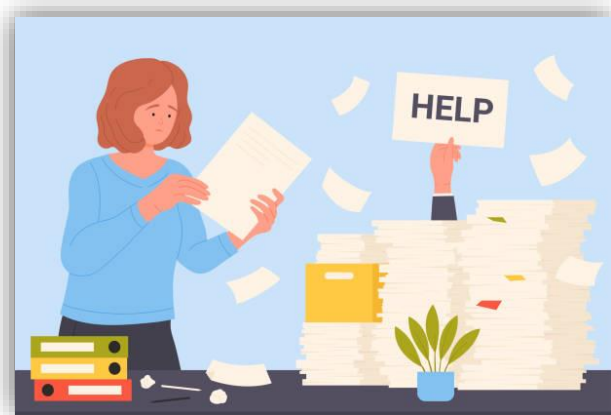
Unstructured
Data

Izazov:

Kako pametno obraditi veliku količinu podatka u kratkom vremenu?

- Problem: Ručna obrada podataka troši previše vremena i povećava rizik od grešaka
- Posljedice: Veći troškovi, sporiji procesi, i niža učinkovitost
- Izazov: Strukturirati podatke (po potrebi i digitalizirati podatke)
- Zamislite rješenje koje omogućuje obradu tisuća redaka podataka u kratkom vremenu

S čime smo se suočili, s čime smo krenuli?

CASE:

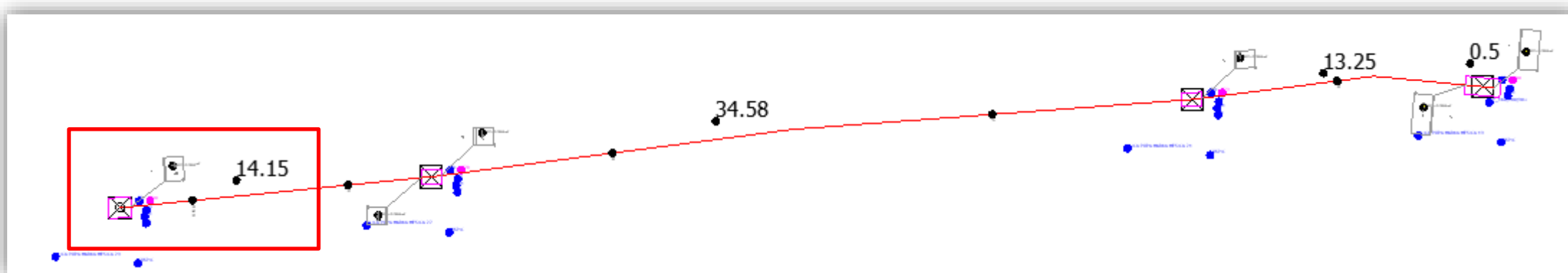
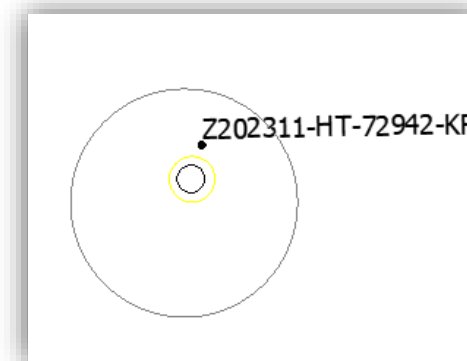
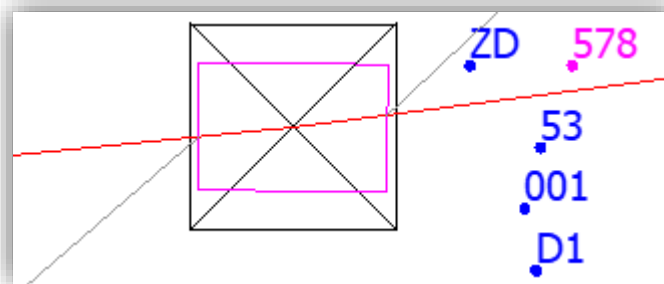
- Nova vrsta naplate iz podataka dostavljenih od drugih operatera
- Velike količine nepovezanih podataka (Excel i AutoCAD - po cca 13000 – strukturirani podaci)
- Komplicirana integracija i nedostatak automatizacije
- Potreba za analizom iz navedenih podataka (strukturirani) :
iz Autocada vektorski, iz excela atributni – (strukturirati podatke ukoliko je potrebno)
- Bilo je potrebno dobiti zauzeća cijevi – po veličinama promjera cijevi, jer naplata korištenja cijevi više ne ide po dužini trase, nego zauzeću cijevi

Ulaz: Excel/DWG

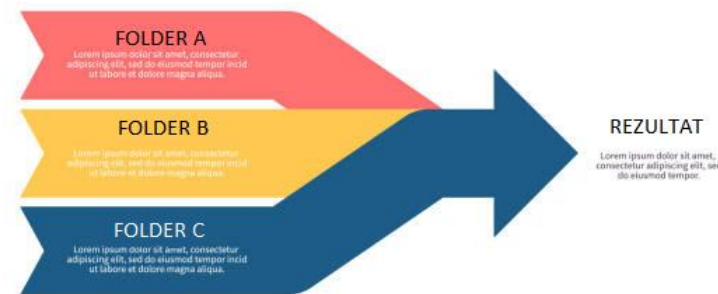
2. STANJE CIJEVNE INFRASTRUKTURE I PLANIRANA POPUNA							
Dionica trase od sredine zdenca do sredine zdenca		Dužina	posto				
od	do	m	16	25	32	40	
ZD_53_001_790	ZD_53_001_578	14,15					
ZD_53_001_578	ZD_53_001_579	34,58					
ZD_53_001_579	ZD_53_001_580	13,25					
ZD_53_001_580	OBJEKT	0,50					
Ukupna dužina trase		62,48					

Obrada: kako smo pojednostavili analizu podataka?

- Konzultacije sa klijentom radi boljeg razumijevanja problema/analize
- Pomoću **FME-a** (izrade radne plohe) smo:
  - Automatizirali proces obrade (ploha je u 1 dan obradila sve podatke).
  - Povezali podatke iz različitih izvora (Excela i Autocada – po cca 13000).
  - Napravili / prilagodili analizu prema potrebama klijenata.

Izlaz/Rezultat:

-	A		B		C		D		E		F		G		H		I	J	K	L	M	N	O	P	Q	
	CIJEVI	SO DUZINA	CIJEVI	SO ZAUZECE PROSIEK	CIJEVI	SO DUZINA PO ZAUZECU	CIJEVI	63 110 DUZINA	CIJEVI	63 110 ZAUZECE PROSIEK	CIJEVI	63 110 DUZINA PO ZAUZECU	CIJEVI	20 40 DUZINA	CIJEVI	20 40 ZAUZECE	CIJEVI	20 40	O	v	v	vanjski	OPERATOR	ID USLUGE	TICKET_ID	TR BROJ
1																							VIPNET	EKI188607549	57439755	T202401 HT 74960 LR VZ FK245000 (4)
2		30,7		1,13		57,29																	VIPNET	EKI188607594	57439767	T202401 HT 74888 LR VZ FK244890 (4)
3		32,38		1,13		36,99																	TELEMACH	EKI180987531	57308575	TR T 198 2024
4		69,534		1,13		78,6							46,894	1,54		72,22							VIPNET	EKI192024286	57868309	Z202309 HT 66585 KF
5		63,82		1,13		72,12																	VIPNET	EKI192043912	57869985	TR202408 HT 83952 A1
6							312,27		1,13		352,86												RUNE	EKI192069924	57875409	TR R3 H2 2075 0824
7		381,63		0,79		301,49																	VIPNET	EKI192097743	57879056	T202310 HT 69243 AQ
8												11,76	1,13		13,29								VIPNET	EKI192104954	57879875	T202310 HT 69244 AQ
9		49,33		1,13		55,74						13,86	1,13		15,66								VIPNET	EKI192105029	57879882	T202310 HT 69254 AQ
10												50,39	1,13		56,94								VIPNET	EKI192200901	57892791	T202310 HT 69246 AQ
11		47,89		1,13		54,12						23,66	1,13		26,74								VIPNET	EKI192255072	57900923	T202407 HT 83732 EOO
12							574,87		2,01		1155,5												VIPNET	EKI192447239	57919855	T202408 HT 84121 FT
13		5,74		1,54		8,84																	VIPNET	EKI172775448	55521951	T202309 HT 67994 TE Zagreb
14												12,45	1,54		19,17								VIPNET	EKI172775468	55521965	T202309 HT 67996 TE Zagreb
15		14,87		1,54		22,9																	VIPNET	EKI172775601	55521995	T202309 HT 68017 TE Zagreb
16		12,84		1,54		19,77																	VIPNET	EKI172775693	55522016	T202309 HT 68032 TE Zagreb
17		25,3		1,54		38,96																	VIPNET	EKI172775730	55522023	T202309 HT 68038 TE Zagreb
18		25,73		1,54		39,62																	VIPNET	EKI172775859	55522037	T202309 HT 68049 TE Zagreb
19							29,41		1,54		45,29												VIPNET	EKI172775991	55522057	T202309 HT 68058 TE Zagreb
20		28,93		1,54		44,55																	VIPNET	EKI172776176	55522103	T202309 HT 68089 TE Zagreb
21		24,84		1,54		38,25	54,25	2,01			109,04												VIPNET	EKI172776347	55522129	T202309 HT 68107 TE Zagreb
22		25,077		1,34		29,62	37,18	2,01			74,73												VIPNET	EKI172776398	55522140	T202309 HT 68114 TE Zagreb
23		73,38		1,34		92,45																	VIPNET	EKI172776483	55522159	T202309 HT 68131 TE Zagreb
24		100,62		1,34		132,36																	TELEMACH	EKI181371750	56524769	TR T 095 2024
25		20,34		1,89		30,89	272,53	3,3			945,23	65,98	2,36	190,71								TELEMACH	EKI167796274	54937875	TR T 720 2023	
26							545,49	2,01			1096,43												ISKON	EKI133103637	50175951	TR3 01 22 BT Dentist Komadina
27		263,97		1,13		298,3																	TELEMACH	EKI142284835	51495050	TR T 353 2022
28		0,5		3,14		1,57	143,36	1,38			191,4												VIPNET	EKI142925388	51581336	T202207 HT 45139 RV
29							2,43	1,54			3,74												VIPNET	EKI142925404	51581340	T202207 HT 45142 RV
30							2,43	1,54			3,74												VIPNET	EKI142925548	51581359	T202207 HT 45154 RV
31							1,39	1,54			2,14												VIPNET	EKI142934464	51582339	T202207 HT 45285 RV
32											24,67	1,54	37,99										VIPNET	EKI142934855	51582407	T202207 HT 45317 RV
33		0,8		1,54		1,23					16,41	1,54	25,27										VIPNET	EKI142934896	51582418	T202207 HT 45324 RV
34							17,49	1,13			19,77												VIPNET	EKI142934920	51582419	T202207 HT 45325 RV
35											9,98	1,54	15,37										VIPNET	EKI142934986	51582435	T202207 HT 45330 RV
36							17,29	1,13			19,54	4,46	1,54	6,87									VIPNET	EKI142935066	51582449	T202207 HT 45338 RV
37							17,29	1,13			19,54	4,94	1,54	7,61									VIPNET	EKI142935306	51582467	T202207 HT 45349 RV
38		0,2		19,63		3,93						11,82	7,07	83,57									VIPNET	EKI142935364	51582479	T202207 HT 45353 RV
39												15,44	1,54	23,78									VIPNET	EKI142935464	51582489	T202207 HT 45359 RV
40											7,51	1,54	11,57										VIPNET	EKI142935724	51582504	T202207 HT 45368 RV
41																							VIPNET	EKI142936168	51582536	T202207 HT 45385 RV
42		0,2		19,63		3,93					2,43	1,54	3,74										VIPNET	EKI142936400	51582567	T202207 HT 45401 RV
43							37,07	1,13			41,89	3,57	1,54	5,5									VIPNET	EKI142936997	51582650	T202207 HT 45189 RV
44							40,19	1,13			45,41	2,47	1,54	3,8									VIPNET	EKI142937066	51582655	T202207 HT 45193 RV
45							37,07	1,13			41,89												VIPNET	EKI142937190	51582659	T202207 HT 45196 RV
46							37,07	1,13			41,89	2,38	1,54	3,67									VIPNET	EKI142937200	51582661	T202207 HT 45197 RV
47							26,34	1,13			29,77												VIPNET	EKI142937230	51582664	T202207 HT 45199 RV
48							47,93	1,13			54,16												VIPNET	EKI142937366	51582680	T202207 HT 45206 RV
49							19,53	1,13			22,06												VIPNET	EKI142937525	51582688	T202207 HT 45210 RV
50							40,19	1,13			45,41	2,47	1,54	3,8									VIPNET	EKI142937558	51582690	T202207 HT 45211 RV
51							37,07	1,13			41,89												VIPNET	EKI142937593	51582699	T202207 HT 45215 RV
52							2,43	1,54			3,74												VIPNET	EKI142941408	51583149	T202207 HT 45220 RV
53																							VIPNET	EKI142941850	51583227	T202207 HT 45250 RV
54		0,24		19,63		4,71																	VIPNET	EKI142942012	51583252	T202207 HT 45264 RV
55		0,24		19,63		4,71																	VIPNET	EKI150134488	52572255	T202211 HT 47901 EOO
56		87,29		1,13		98,64																	VIPNET	EKI150134946	52572330	T202211 HT 47924 EOO
57		73,71		1,13		83,29																	VIPNET	EKI150134952	52572332	T202211 HT 47926 EOO
58		70,3		1,13		79,44																	VIPNET	EKI150135062	52572351	T202211 HT 47932 EOO
59		68,01		1,13		76,85																	VIPNET	EKI150135198	52572372	T202211 HT 47942 EOO
60												62,75	1,13	70,91									VIPNET	EKI150135220	52572373	T202211 HT 47943 EOO
61		62,52		1,13		70,65																	VIPNET	EKI150135399	52572391	T202211 HT 47952 EOO
62		57,17		1,13		64,6																				

Što smo postigli?

- Brži završetak projekata.
  - obrada jednog para podataka Excel – Autocad neka prosječno traje 10 min (mogli smo naići na veće i manje fileove/trase)
  - Za 13000 takvih podataka to je 130000 minuta – odnosno cca 2167 sati - 271 radnih dana
- Smanjenje troškova obrade podataka
- Bolja točnost i pouzdanost analiza
  - kroz FME postavljene su razne kontrole kako bi rezultati bili što pouzdaniji

Prednost - daljnje odluke na temelju brzo dobivenih rezultata

Vrijeme je da i vi iskoristite prednosti!

- Brže i točnije dovršavanje projekata
- Ušteda resursa za važnije aktivnosti
- Rješenja prilagođena vašim specifičnim potrebama

Zadovoljstvo dobivenim rezultatima

Hvala na pažnji

13. Multisoft dan – Hvala na sudjelovanju

- Pridružite nam se u Vertigo Baru – 8 kat.

